Lietas Nr. A420139725
A42-01397-25/4
ECLI:LV:ADRJRIT:2025:1230.A420139725.2.S

Administratīvā rajona tiesa

Rīgas tiesu nams

SPRIEDUMS

Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2025.gada 30.decembrī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Līga Biksiniece-Martinova,

piedaloties pieteicējas SIA „/Nosaukums A/"pilnvarotajam pārstāvim /Persona E/ un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvei /Persona B/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „/Nosaukums A/" pieteikumu par Valsts ieņēmu dienesta 2025.gada 27.februāra lēmuma Nr.30.3/22.13/643 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk –dienests) Nodokļu nomaksas veicināšanas pārvaldes Ceturtās algas nodokļu daļa (turpmāk – pārvalde) veica pieteicējas SIA „/Nosaukums A/" tematisko pārbaudi, kurā konstatēja, ka 2022.gada jūnijā, jūlijā un augustā trijiem pieteicējas darbiniekiem darba alga aprēķināta par nepilnu darba laiku, lai gan darba līgumos noteikts normālais darba laiks.

Par izvairīšanos no nodokļu vai tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas vai par ienākumu, peļņas vai citu ar nodokli apliekamo objektu slēpšanu vai samazināšanu dienests pieteicējas amatpersonai 2023.gada 27.janvārī piemēroja administratīvo naudas sodu saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām" 135.pantu.

Ar dienesta pārvaldes vadītājas 2025.gada 13.janvāra nodokļu kontroles rēķinu Nr.30.3/17.4.1/3884 (turpmāk – sākotnējais lēmums) pieteicējai noteiktas budžetā maksājamās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (turpmāk – VSAOI) 653,80 *euro* un nokavējuma nauda 261,53 *euro*.

Pieteicēja sākotnējo lēmumu apstrīdēja.

[2] Ar dienesta 2025.gada 27.februāra lēmumu Nr.30.3/22.13/643 (turpmāk – lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts, pamatojoties uz turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Administratīvā pārkāpuma lietvedībā tika novērtēti pierādījumi un sniegts to juridiskais vērtējums, atzīstot, ka pieteicēja nav pilnā apmērā aprēķinājusi darba ņēmēju ienākumus un deklarējusi nodokļus no tiem. Administratīvais pārkāpums ietekmē nodokļu, nodevu vai citu valsts noteikto maksājumu apmēru.

[2.2] Pieteicēja noslēgusi darba līgumus ar darbiniekiem /Persona C/, /Persona D/ un /Persona E/ (turpmāk kopā – darbinieki) par pilnu darba laiku, t.i., 40 stundām nedēļā. Taču atbilstoši pieteicējas darba devēja ziņojumiem un darba laika uzskaites tabelēm par 2022.gada jūniju, jūliju un augustu darbiniekiem nav uzskaitīts pilns darba laiks un darba ienākumi nav aprēķināti pilnā apmērā. Darba laika uzskaites tabelēs par 2022.gada jūniju

un jūliju nav identificējami nodalīti atšķirīgi iespējamās prombūtnes gadījumi, kā arī citi atšķirīgas samaksas gadījumi, jo visas dienas, kad darbinieki nav veikuši darba pienākumus, t. sk. arī sestdienas, svētdienas un svētku dienas, darba laika uzskaites tabelēs apzīmētas ar burtu "B", kas liedz gūt priekšstatu par to, ka darbinieki konkrētajās dienās tiešām nebija darbā bez attaisnojoša iemesla, nevis ka ir bijusi dīkstāve.

[2.3] Dienests nav guvis pārliecību, ka darbinieku nepilns darba laiks nav tieši pieteicējas atbildība. Līdz ar to pieteicējai bija pienākums aprēķināt darba ienākumus par pilnu darba laiku, aprēķinot un samaksai valsts budžetā deklarējot atbilstošos maksājumus.

[2.4] Nav pamatots pieteicējas uzskats, ka tai ir uzlikts pienākums izmaksāt darbiniekiem darba samaksu, jo pieteicējai ir tikai papildus aprēķinātas un nomaksai budžetā noteiktas VSAOI.

[2.5] Saskaņā ar Būvniecības nozares ģenerālvienošanos (*redakcijā līdz 2022.gada 30.septembrim*) būvniecības nozarē nodarbinātajiem no 2019.gada 3.novembra minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros tiek noteikta 780,00 *euro*, bet minimālā stundas tarifa likme ir 4,67 *euro*, un neietekmē labvēlīgāku noteikumu piemērošanu, kas noteikti darba līgumā, citā koplīgumā vai ģenerālvienošanās līgumā. Darbiniekiem darba līgumos paredzētais atalgojums ir 4,67 *euro* stundā pirms nodokļu nomaksas, tādējādi nav pamata aprēķinā piemērot labvēlīgākus noteikumus. Pieteicēja 2022.gada jūlijā un augustā darbiniekiem nav aprēķinājusi darba ienākumus par kopējo summu 1254,99 *euro*, nevis 1917,87 *euro*, kā norādīts sākotnējā lēmumā.

[2.6] Pieteicējai papildu nomaksai budžetā aprēķināmas VSAOI 408,84 *euro* un nokavējuma nauda 163,54 *euro*. Tādējādi sākotnējais lēmums ir atstājams negrozīts daļā par papildu nomaksai noteiktajām VSAOI 408,84 *euro* un nokavējuma naudu 163,54 *euro*, bet atceļams daļā par papildu nomaksai noteiktajām VSAOI 244,96 *euro* un nokavējuma naudu 97,99 *euro*.

[3] Pieteicēja lēmumu pārsūdzēja tiesā, norādot turpmāk minētos argumentus.

[3.1] Nepamatots ir dienesta arguments, ka administratīvā pārkāpuma lietvedībā ir noskaidroti apstākļi, kas norāda, ka administratīvais pārkāpums ietekmē nodokļu, nodevu vai citu valsts noteikto maksājumu apmēru. Tādējādi dienests ir pārkāpis Administratīvā procesa likuma 153.panta otro un trešo daļu, jo pieteicēja ir juridiska persona, bet administratīvais sods tika piemērots fiziskai personai. Pieteicēja nepiedalījās administratīvā pārkāpuma procesā, nevarēja iepazīties ar administratīvā pārkāpuma lietas materiāliem un izteikt argumentus. Administratīvā pārkāpuma procesā pieteicēja netika uzklausīta.

[3.2] Lēmumā trūkst pamatojuma, proti, dienests atsaucas uz administratīvā pārkāpuma lietā konstatētiem faktiem, lai gan lietas materiālos pierādījumu tiem nav.

[3.3] Nav saprotams, par kādiem darbinieku ienākumiem dienests ir papildus aprēķinājis VSAOI, ja šādi ienākumi darbiniekiem nemaz nepienākas. Darbinieki, no darba devēja neatkarīgu iemeslu dēļ, nenākot uz darbu nav strādājuši pilnu darba laiku, tāpēc pieteicējai viņiem nav pienākuma izmaksāt pilnu pielīgto darba algu, bet tikai tajā apmērā, kāda viņi faktiski ir nostrādājuši.

[3.4] Nav skaidrs, kādi pierādījumi un apstākļi būtu jākonstatē, lai varētu atspēkot dienesta pieņēmumu, ka nav iegūti ticami pierādījumi, ka par mazāku darba laika nostrādāšanu būtu atbildīgi paši darbinieki, ja par ticamiem pierādījumiem dienests nav atzinis administratīvā pārkāpuma procesā iegūtās šo pašu darbinieku liecības.

[4] Dienests rakstveida paskaidrojumā pieteikumu lūdz noraidīt, atsaucoties uz lēmumā ietvertajiem argumentiem, papildus paskaidrojot turpmāko.

[4.1] Pieteicēja kā juridiska persona savu rīcībspēju īsteno caur fiziskām personām, kas to pārstāv, proti, atbilstoši Komerclikuma 221.pantam sabiedrības izpildinstitūcija ir valde, un tās sastāvu veido fiziskas personas – valdes locekļi, kuriem ir sabiedrības pārstāvības tiesības. Juridiska persona savā būtībā ir mantu un tiesību kopums, kuras vārdā un uzdevumā vienmēr darbojas konkrētas fiziskās personas. Tādēļ nav šaubu, ka /Persona F/ darbojas kā pieteicējas pārstāvis un tieši /Persona F/ kā pieteicējas valdes loceklis ir izvairījies no nodokļu nomaksas. Apstāklis, ka pieteicēja nepiekrīt dienesta vērtējumam, nenozīmē, ka ir pārkāpts pieteicējas uzklausīšanas pienākums.

[4.2] Gadījumā, ja informāciju, kuras mērķis ir pamatot un pierādīt, kāpēc darba ienākumi trim darbiniekiem nav tikuši aprēķināti pilnā apmērā, pieteicēja būtu iesniegusi jau tematiskās pārbaudes laikā no 2022.gada 31.augusta līdz 30.septembrim, nevis tikai pēc administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanas, kad

dienests jau bija norādījis uz tematiskās pārbaudes laikā konstatētajām nepilnībām, tā būtu vērtējama ar augstāku ticamības pakāpi.

[4.3] Pieteicēja nav norādījusi nevienu citu jaunu apstākli vai pierādījumu, kas attiecas uz faktiskajiem pārkāpuma izdarīšanas apstākļiem un būtu par pamatu lēmuma atcelšanai. Fakts, ka pieteicēja pauž atšķirīgu viedokli un nonāk pie citiem secinājumiem, pats par sevi nevar kalpot par pamatu lēmuma atcelšanai.

[5] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis pieteikumu uzturēja, balstoties uz tajā norādītajiem argumentiem.

Dienesta pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina un lūdza to noraidīt, pamatojoties uz lēmumā un rakstveida paskaidrojumā norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[6] Lietā ir strīds par to, vai dienests pamatoti pieteicējai aprēķināja VSAOI, atbilstoši darbinieku /Persona C/, /Persona D/ un /Persona E/ darba līgumos nolīgtajai darba samaksai, nevis darba laika uzskaites tabelēs uzrādītajam faktiski nostrādātajam laikam.

[7] Dienests uzskata, ka pieteicēja nav deklarējusi visus algotā darba ienākumus darbiniekiem /Persona C/, /Persona D/ un /Persona E/ un attiecīgi nav nomaksājusi VSAOI pilnā apmērā.

Pieteicēja savukārt iebilst, ka tā kā darbinieki /Persona C/, /Persona D/ un /Persona E/ bez attaisnojoša iemesla nebija nostrādājuši pilnu darba līgumā noteikto laiku, jādeklarē bija tikai faktiski nopelnītā darba samaksa un VSAOI jāmaksā atbilstoši tai.

[8] Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 23.panta 5.^{4}daļa noteic, ja administratīvais pārkāpums vai citas kompetentās iestādes sniegtā informācija par konstatēto pārkāpumu ietekmē nodokļu (nodevu) apmēru, nodokļu administrācija nodokļu kontroles rēķinu izdod mēneša laikā pēc attiecīgās informācijas saņemšanas, nenosūtot nodokļu maksātājam paziņojumu par nodokļu kontroles uzsākšanu.

Administratīvā procesa likuma 153.panta trešā daļa noteic, ka fakts, kurš nodibināts ar spēkā stājušos spriedumu tā motīvu daļā, nav no jauna jāpierāda, izskatot administratīvo lietu, kurā piedalās tie paši procesa dalībnieki.

Senāts ir norādījis, ka saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 153.panta trešo daļu, tiesa, izskatot administratīvo lietu, var atsaukties uz vispārējās jurisdikcijas tiesas nolēmuma motīvu daļā pierādītajiem faktiem, ja abās lietās piedalās tie paši procesa dalībnieki. Proti, ja vieniem un tiem pašiem procesa dalībniekiem ir bijusi iespēja savstarpējā tiesas procesā aizstāvēt katram savas intereses, izmantojot iespējas iesniegt pierādījumus un izteikt argumentus par otras puses iesniegtajiem pierādījumiem, tad konkrēti strīdīgi fakti ar to starp pusēm vienreiz jau ir noskaidroti un nodibināti (*Senāta 2019.gada 22.novembra sprieduma lietā Nr.A420240915, SKA-248/2019 8.punkts*).

Tiesa konstatē, ka ar dienesta Nodokļu nomaksas veicināšanas pārvaldes Ceturtās algas nodokļu daļas vadītājas 2023.gada 27.janvāra lēmumu Nr./numurs/ pieteicējas valdes loceklis /Persona F/ sodīts par administratīvā pārkāpuma (par izvairīšanos no nodokļu vai tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas vai par ienākumu, peļņas vai citu ar nodokli apliekamo objektu slēpšanu vai samazināšanu), par kuru administratīvā atbildība paredzēta likuma "Par nodokļiem un nodevām" 135.pantā, izdarīšanu (*lietas 56. – 61.lapa*).

Ar dienesta ģenerāldirektora 2023.gada 20.maija lēmumu Nr./numurs/ atstāts negrozīts lēmums par soda piemērošanu (*lietas 62. – 76.lapa*).

Ar Rīgas rajona tiesas 2024.gada 12.septembra spriedumu atstāts negrozīts dienesta ģenerāldirektora 2023.gada 20.maija lēmums Nr./numurs/ (*lietas 184. – 191.lapa*).Ar Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2024.gada 18.decembra lēmumu atteikts ierosināt apelācijas tiesvedību (*lietas 77.lapa*).

Atbilstoši Komerclikuma 221.pantam sabiedrības izpildinstitūcija ir valde, un tās sastāvu veido fiziskas personas – valdes locekļi, kuriem ir sabiedrības pārstāvības tiesības, tādējādi pieteicēja kā juridiska persona savu rīcībspēju īsteno caur fiziskām personām, kas to pārstāv. Juridiska persona savā būtībā ir mantu un tiesību kopums, kuras vārdā un uzdevumā vienmēr darbojas konkrētas fiziskās personas. Norādītajā sakarā tiesai nav šaubu, ka tieši /Persona F/, darbojoties kā pieteicējas valdes loceklis ir izvairījies no nodokļu nomaksas. Attiecīgi tiesa uzskata, ka konkrētajā gadījumā ir pamats atzīt, ka administratīvā pārkāpuma lietā un šajā lietā piedalās vieni un tie paši procesa dalībnieki. Administratīvā pārkāpuma procesā ir uzklausīti pušu argumenti, noskaidroti lietas apstākļi, novērtēti pierādījumi un sniegts to juridiskais vērtējums, atzīstot, ka pieteicēja darba ņēmējiem /Persona C/, /Persona D/ un /Persona E/ nav pilnā apmērā aprēķinājusi darba ņēmēju ienākumus un deklarējusi nodokļus no tiem. Tādējādi administratīvā pārkāpuma lietvedībā ir noskaidroti apstākļi, kas norāda uz to, ka administratīvais pārkāpums ietekmē pieteicējas nodokļu, nodevu vai citu valsts noteikto maksājumu apmēru. Līdz ar to dienestam bija pienākums veikt pieteicējai nodokļa aprēķinu un izdot nodokļu kontroles rēķinu.

[9] Atbilstoši Darba likuma 28.panta pirmajai un otrajai daļai darba devējs un darbinieks savstarpējās darba tiesiskās attiecības nodibina ar darba līgumu. Ar darba līgumu darbinieks uzņemas veikt noteiktu darbu, pakļaujoties noteiktai darba kārtībai un darba devēja rīkojumiem, bet darba devējs — maksāt nolīgto darba samaksu un nodrošināt taisnīgus, drošus un veselībai nekaitīgus darba apstākļus.

Saskaņā ar Darba likuma 51.panta pirmo un otro daļu darbiniekam ir pienākums veikt tos darbus, kuri nepieciešami viņa saistības pienācīgam izpildījumam. Darba devējam ir pienākums nodrošināt tādu darba organizāciju un darba apstākļus, lai darbinieks varētu izpildīt viņam noteikto darbu.

Savukārt Darba likuma 74.panta otrā daļa noteic, ka darbinieka saistība uzskatāma par izpildītu un darba devējam ir pienākums izmaksāt šā panta trešajā daļā noteikto atlīdzību arī tad, ja darba devējs darbinieku nenodarbina vai arī neveic darbinieka saistības izpildījuma pieņemšanai nepieciešamās darbības (dīkstāve). Par dīkstāvi, kas radusies darbinieka vainas dēļ, viņš šo atlīdzību nesaņem.

No norādītajām tiesību normām izriet, ka darbiniekam ir nodrošināms darba līgumā nolīgtais darba laiks, veicamais darbs, kā arī nolīgtās darba samaksas izmaksa. Situācijas, kad darba devējs nevar nodarbināt darbinieku atbilstoši darba līgumā nolīgtajam darba laikam vai arī neveic darbinieka saistības izpildījuma pieņemšanai nepieciešamās darbības, darbiniekam par dīkstāves laiku ir izmaksājama noteiktā darba samaksa. Savukārt, ja dīkstāve ir radusies darbinieka vainas dēļ, viņš šo atlīdzību nesaņem.

Tiesa konstatē, ka darbiniekiem /Persona C/, /Persona D/ un /Persona E/ darba līgumos noteikts pilns darba laiks, t.i., 40 stundas nedēļā (*lietas 46. – 51.lapa*), bet darba devēja ziņojumos (*lietas 226. – 229.lapa*) un darba laika uzskaites tabelēs par 2022.gada jūniju, jūliju un augustu darbiniekiem nav uzskaitīts pilns darba laiks un nav aprēķināti pilnā apmērā darba ienākumi. Darba laika uzskaites tabelēs par 2022.gada jūniju, jūliju un augustu nav identificējami nodalīti atšķirīgi iespējamās prombūtnes gadījumi, kā arī citi atšķirīgas samaksas gadījumi, jo jebkura diena, kad darbinieki nav veikuši darba pienākumus tabelēs apzīmēta ar burtu “B”, kas liedz gūt neapšaubāmu priekšstatu par to, ka darbinieki konkrētajās dienās patiešām nebija darbā bez attaisnojoša iemesla, nevis ka ir bijusi dīkstāve (*lietas 32. – 33. un 52. – 55.lapa*).

[10] Likuma “Par nodokļiem un nodevām” 115.panta otrā daļa noteic, ka elektroniskās darba laika uzskaites dati par būvlaukumā nodarbinātas personas darba laiku kalendāra mēneša ietvaros ne vairāk kā par 20 procentiem var atšķirties no faktiski uzskaitītajām darba stundām, kas izmantotas darba samaksas aprēķināšanai par darbu būvlaukumā.

No norādītā tiesiskā regulējuma izriet, ka elektroniskās darba laika uzskaites datu par būvlaukumā nodarbinātajām personām un to nostrādātajām darba stundām izmantošana darba samaksas aprēķināšanai nav paredzēta, pieļaujot datu atšķirību no faktiski uzskaitītajām darba stundām.

Tiesa konstatē, ka atsevišķos gadījumos 2022.gada jūnija, jūlija un augusta dati pieteicējas darba laika uzskaites tabelēs nesakrīt ar elektroniskās darba laika uzskaites datiem. /Persona C/ 2022.gada jūnijā atbilstoši elektroniskās darba laika uzskaites datiem apmeklējis būvlaukumu 1 dienu (7 stundas un 56 minūtes) (*lietas 192. – 200.lapa*), bet atbilstoši darba laika uzskaites tabeles datiem strādājis 2 dienas (16 stundas) (*lietas 52. – 53.lapa*),

2022.gada jūlijā atbilstoši elektroniskās darba laika uzskaites datiem apmeklējis būvlaukumu 14 dienas (119 stundas) (*lietas 201. – 212.lapa*), savukārt saskaņā ar darba laika uzskaites tabeles datiem strādājis 14 dienas (116 stundas) (*lietas 54. – 55.lapa*), 2022.gada augustā atbilstoši elektroniskās darba laika uzskaites datiem apmeklējis būvlaukumu 13 dienas (98 stundas) (*lietas 201. – 212.lapa*), savukārt saskaņā ar darba laika uzskaites tabeles datiem strādājis 13 dienas (94 stundas) (*lietas 32. – 33.lapa*). /Persona D/ 2022.gada jūlijā atbilstoši elektroniskās darba laika uzskaites datiem apmeklējis būvlaukumu 13 dienas (108 stundas) (*lietas 201. – 212.lapa*), savukārt saskaņā ar darba laika uzskaites tabeles datiem strādājis 13 dienas (107 stundas) (*lietas 54. – 55.lapa*), 2022.gada augustā atbilstoši elektroniskās darba laika uzskaites datiem apmeklējis būvlaukumu 9 dienas (66 stundas) (*lietas 213. – 224.lapa*), bet saskaņā ar darba laika uzskaites tabeles datiem strādājis 14 dienas (110 stundas) (*lietas 32. – 33.lapa*). /Persona E/ 2022.gada jūnijā atbilstoši elektroniskās darba laika uzskaites datiem apmeklējis būvlaukumu 17 dienas (135 stundas un 5 minūtes) (*lietas 192. – 200.lapa*), savukārt saskaņā ar darba laika uzskaites tabeles datiem strādājis 17 dienas (136 stundas) (*lietas 52. – 53.lapa*), 2022.gada jūlijā atbilstoši elektroniskās darba laika uzskaites datiem apmeklējis būvlaukumu 18 dienas (135 stundas 36 minūtes) (*lietas 201. – 212.lapa*), bet saskaņā ar darba laika uzskaites tabeles datiem strādājis 18 dienas (126 stundas) (*lietas 54. – 55.lapa*), 2022.gada augustā atbilstoši elektroniskās darba laika uzskaites datiem apmeklējis būvlaukumu 14 dienas (123 stundas) (*lietas 213. – 224.lapa*), bet saskaņā ar darba laika uzskaites tabeles datiem strādājis 14 dienas (107 stundas) (*lietas 32. – 33.lapa*). Vienlaikus atzīstams, ka no elektroniskās darba laika uzskaites datiem nav gūstams apstiprinājums tam, ka darbinieki ir bijuši neattaisnotā prombūtnē.

2022.gada 26.septembra sarunā ar dienesta amatpersonām pieteicējas valdes loceklis paskaidrojis, ka ir sācis pieprasīt darbiniekiem paskaidrojumus par darbā neierašanās iemesliem, un jau ir saņemts viens paskaidrojums (*lietas 109. – 114.lapa*).

Savukārt jau pēc 2022.gada 26.septembra sarunas ar dienesta amatpersonām pieteicēja iesniegusi vairākus aktus par konstatēto darba pienākumu nepienācīgu izpildi, kas noformēti laika posmā no 2022.gada jūnija līdz jūlijam (*lietas 123. – 157.lapa*), kā arī darbinieku /Persona C/, /Persona D/ un /Persona E/ paskaidrojumus (bez sastādīšanas datuma) par neierašanos darbā (*lietas 122. un 164., 165.lapa*).

Tiesas vērtējumā apstāklis, ka pieteicējas valdes loceklis uz 2022.gadā noformētajiem aktiem nenorādīja jau 2022.gada 26.septembra sarunā ar dienesta amatpersonām, apstiprina, ka akti patiesībā noformēti pēc 2022.gada 26.septembra, pielāgojot to saturu konkrētam notikumu izklāstam.

Darba likuma 90. panta pirmā un otrā daļa noteic, ka par noteiktās darba kārtības vai darba līguma pārkāpšanu darba devējs darbiniekam var izteikt rakstveida piezīmi vai rājienu, minot tos apstākļus, kas norāda uz pārkāpuma izdarīšanu. Pirms piezīmes vai rājiena izteikšanas darba devējs rakstveidā iepazīstina darbinieku ar viņa izdarītā pārkāpuma būtību un pēc tam pieprasa no viņa rakstveida paskaidrojumu par izdarīto pārkāpumu.

Savukārt Darba likuma 101.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka darba devējam ir tiesības rakstveidā uzteikt darba līgumu, vienīgi pamatojoties uz apstākļiem, kas saistīti ar darbinieka uzvedību, viņa spējām vai ar saimniecisku, organizatorisku, tehnoloģisku vai līdzīga rakstura pasākumu veikšanu uzņēmumā, ja darbinieks bez attaisnojoša iemesla būtiski pārkāpis darba līgumu vai noteikto darba kārtību.

Tiesa konstatē, ka pieteicēja pieļāvusi situāciju, ka darbinieki /Persona C/, /Persona D/ un /Persona E/ faktiski nekādu darbu neveica, jo neieradās darbā. Vienlaikus pieteicēja nav sniegusi loģisku izskaidrojumu, kādēļ netika izbeigtas darba tiesiskās attiecības ar šiem darbiniekiem, kuri regulāri neieradās darbā bez attaisnojoša iemesla.

Izvērtējot pieteicējas valdes locekļa paskaidroto kopsakarā ar konstatētajiem apstākļiem, tiesa secina, ka norādītā pieteicējas rīcība liek apšaubīt pieteicējas patiesos mērķus un apgalvojuma, ka darbinieki nebija nodarbināti pašu darbinieku rīcības rezultātā, patiesumu.

[11] Likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 14.panta pirmā daļa noteic, ka darba devēja un darba ņēmēja obligāto iemaksu objekts ir visi algotā darbā aprēķinātie ienākumi, no kuriem jāietur iedzīvotāju ienākuma nodoklis, neatskaitot neapliekamo minimumu, nodokļu atvieglojumus un attaisnotos izdevumus, par kuriem nodokļu maksātājam ir tiesības samazināt apliekamo ienākumu.

Senāts ir uzsvēris, ka gadījumi, kad personai ir darba ņēmēja statuss, bet nav algotā darbā gūtu ienākumu, ir izņēmums. Līdz ar to ir jābūt konkrētiem apstākļiem un pierādījumiem, kas ļauj secināt, ka konkrētā situācijā ir šāds gadījums. Ja šādu pierādījumu nav, tad ir pamats uzskatīt, ka darba ņēmējam algotā darbā gūti ienākumi ir bijuši un obligātās iemaksas bija jāveic, jo vispārīgi ir prezumējams, ka darba devējs darba ņēmējus nodarbina visu laiku un visu laiku arī maksā darba samaksu (*Senāta 2022.gada 4.marta sprieduma lietā Nr.A420202017, SKA-49/2022 7.punkts*).

Tiesa no liecinieku nopratināšanas protokoliem konstatē, ka pieteicējas darbinieki /Persona C/, /Persona D/ un /Persona E/ 2022.gada 15.novembrī dienestam liecinājuši, ka 2022.gada jūlijā un augustā konkrētās dienās neieradās darbā un neveica darba pienākumus, bet sastādītajos aktos par darba pienākumu nepienācīgu izpildi parakstījās nevis katru reizi pēc atgriešanās darbā, bet gan uzreiz vairākos kopā. Pieteicējas valdes loceklis nebija parakstījis aktus pirms darbiniekiem. Pie aktu parakstīšanas piedalījās tikai darbinieki un pieteicējas valdes loceklis. /Persona G/ un /Persona H/ nebija klāt aktu sastādīšanas un parakstīšanas brīdī (*lietas 175. – 183.lapa*).

Tiesas ieskatā darbinieku /Persona C/, /Persona D/ un /Persona E/ demonstrētā uzsvērti vienaldzīgā attieksme attiecībā uz nopelnītās darba samaksas apmēru ir netipiska darba ņēmējiem, it sevišķi tādēļ, ka tajā brīdī vienīgā viņu darba vieta bija pieteicējas uzņēmumā un citu ienākumu avotu viņiem nebija. Nav piešķirama ticamība arī darbinieku apgalvojumiem par darba kavēšanu veselības problēmu dēļ. Tiesai nav šaubu, ka gadījumā, ja darbinieki būtu kavējuši darbu veselības problēmu dēļ, viņi būtu vērsušies pie ārsta, lai noformētu darbnespējas lapu, kas nodrošinātu ienākumus arī slimības periodā.

Tiesas vērtējumā pieteicējas darbinieku paskaidrojumi ir tikuši pielāgoti, lai saskanētu ar pieteicējas pozīciju, it sevišķi ņemot vērā, ka darbinieki bija informēti, ka būs jāierodas dienestā. Līdz ar to objektīvi konstatētie apstākļi ļauj apšaubīt aktos par darba pienākumu nepienācīgu izpildi sniegtās informācijas ticamību un darbinieku /Persona C/, /Persona D/ un /Persona E/ paskaidrojumos sniegtās informācijas atbilstību faktiskajiem apstākļiem. Izvērtējot norādītos apstākļus, tiesa atzīst, ka nav uzskatāmi par ticamiem pieteicējas apgalvojumi, ka par darbiniekiem /Persona C/, /Persona D/ un /Persona E/ uzskaitīto nepilno darba laiku pieteicēja nav atbildīga.

Līdz ar to tiesa secina, ka pieteicējai bija pienākums darbiniekiem /Persona C/, /Persona D/ un /Persona E/ izmaksāt darba samaksu par pilnu darba laiku un atbilstoši tai aprēķināt VSOAI.

[12] Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 23.panta otrā daļa noteic, ka nodokļu administrācija papildus aprēķina nodokļus saskaņā ar konkrēto nodokļu likumiem, ja, nosakot nodokļu maksājumu apmēru, ir pārkāpti likumi, Ministru kabineta noteikumi vai pašvaldību saistošie noteikumi, kā arī samazina nodokļa maksājuma apmēru triju gadu laikā pēc likumā noteiktā maksāšanas termiņa.

Saskaņā ar Būvniecības nozares ģenerālvienošanos (redakcijā līdz 2022.gada 30.septembrim), būvniecības nozarē nodarbinātajiem no 2019.gada 3.novembra minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros noteikta 780 *euro*, bet minimālā stundas tarifa likme 4,67 *euro*, un neietekmē labvēlīgāku noteikumu piemērošanu, kas noteikti darba līgumā, citā koplīgumā vai ģenerālvienošanās līgumā.

Pieteicējas darbiniekiem /Persona C/, /Persona D/ un /Persona E/ darba līgumos noteikts atalgojums 4,67*euro* stundā pirms nodokļu nomaksas (*lietas 46. – 51.lapa*).

Tiesa secina, ka dienests pamatoti atzinis, ka pieteicēja 2022.gada jūlijā un augustā darbiniekiem nav aprēķinājusi darba ienākumus par kopējo summu 1254,99 *euro*.

Likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 18.panta pirmā daļa noteic, ka obligāto iemaksu likme, ja darba ņēmējs tiek apdrošināts visiem sociālās apdrošināšanas veidiem, ir 34,09 procenti, no kuriem 23,59 procentus maksā darba devējs un 10,50 procentus – darba ņēmējs.

Saskaņā ar likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 20.panta pirmo un otro daļu darba devējs aprēķina obligāto iemaksu, kas jāveic par katru darba ņēmēju, reizinot iemaksu objektu ar obligāto iemaksu likmi, kāda noteikta darba devējam, ja darba ņēmējs ir apdrošināts visos sociālās apdrošināšanas veidos. Darba devējs aprēķina

obligāto iemaksu, kas jāveic darba ņēmējam, reizinot iemaksu objektu ar obligāto iemaksu likmi, kāda noteikta darba ņēmējam, ja darba ņēmējs ir apdrošināts visos sociālās apdrošināšanas veidos.

Apkopojot norādīto, tiesa secina, ka dienests pamatoti pieteicējai papildus nomaksai noteica VSAOI 408,84 *euro*.

[13] Attiecībā uz pieteicējas iebildumiem, ka dienests ir pārsniedzis savu kompetenci, aprēķinot pieteicējas darbiniekiem darba samaksu, ko tie nav nopelnījuši, un uzdodot nomaksāt no tās nodokļus, tiesa norāda, ka dienests nav uzlicis pieteicējai pienākumu izmaksāt darbiniekiem darba samaksu, bet gan izmantojis darbiniekiem aprēķinātos nedeklarētos bruto ienākumus, lai pamatotu VSAOI aprēķinu. Tādējādi dienests, uzliekot pieteicējai pienākumu veikt VSAOI un nokavējuma naudas maksājumus, ir rīkojies tam piešķirto pilnvaru ietvarā.

[14] Atbilstoši likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 21.panta pirmajai un otrajai daļai darba devējs iemaksā vienotajā nodokļu kontā obligātās iemaksas par katru darba ņēmēju reizi mēnesī līdz pārskata mēnesim sekojošā mēneša 23.datumam. Darba ņēmējs veic obligātās iemaksas ar darba devēja starpniecību. Darba devējs ietur iemaksas, kas jāveic darba ņēmējam, un iemaksā tās vienotajā nodokļu kontā šā panta pirmajā daļā noteiktajos termiņos.

Likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 16.panta otrā daļa noteic, ka par obligāto iemaksu veikšanas termiņa nokavējumu tiek piedzīta nokavējuma nauda no laikā nesamaksātās obligāto iemaksu summas (pamatparāda) par katru nokavēto dienu saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām".

Atbilstoši likuma ,,Par nodokļiem un nodevām" 29.panta otrajai daļai par nodokļu un nodevu maksājuma samaksas termiņa nokavējumu maksātājam tiek aprēķināta nokavējuma nauda – no laikā nenomaksātā pamatparāda 0,05 procenti par katru nokavēto dienu, ja konkrētā nodokļa likumā nav noteikti citi nokavējuma naudas apmēri.

Tiesa konstatē, ka par papildus noteikto VSAOI 408,84 *euro* dienests pieteicējai aprēķināja nokavējuma naudu 163,54 *euro*.

Pieteicēja nav iebildusi par dienesta veikto nokavējuma naudas apmēra aprēķina pareizību, un tiesa neatrod kļūdas matemātiskajā aprēķinā.

[15] Apkopojot visu iepriekš norādīto, tiesa atzīst lēmumu par tiesisku un pamatotu, bet pieteicējas pieteikums līdz ar to ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un 289.-291.pantu, tiesa

nosprieda

noraidīt SIA ,,/Nosaukums A/" pieteikumu par Valsts ieņēmu dienesta 2025.gada 27.februāra lēmuma Nr.30.3/22.13/643 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese L.Biksiniece-Martinova